

Årsplan 2020/2021

Espira Myraskogen barnehage

Innhold

Innhold og oppgaver i barnehagen.....	5
Barns medvirkning	13
Samarbeid med foreldrene	14
Overganger	15
Barnehagen som pedagogisk virksomhet.....	16
Barnehagens fagområder	21
Vedlegg	23

Velkommen til Espira Kunnskapsbarnehagen!

Espira vil gi barna en fantastisk start på livet! Barnehagen skal i nært samarbeid med hjemmet gi barna en trygg hverdag preget av mestring, lek, læring og glede. Espira består pr. 1.3.2020 av 104 barnehager i omtrent 50 kommuner.

Hva innebærer det at vi er en kunnskapsbarnehage?

Espira Kunnskapsbarnehagen har som visjon å lede utviklingen av fremtidens barnehager. Dette skal vi gjøre ved å drive barnehager med høy kvalitet. Vi tror at en viktig nøkkel til kvalitet i barnehagen er kompetente ansatte som omsetter et forskningsbasert kunnskapsgrunnlag om barn og barndom til god praksis i samspill med barna.

Barnehagens visjon

Visjonen er en ledestjerne for hvordan barna skal ha det i barnehagen og hva vi ansatte skal gjøre. I Espira skal alle barn møtes med positive holdninger og anerkjennelse, hver dag, av alle ansatte.

Et spennende pedagogisk innhold

I Espira skal alle barn møte voksne som viser omsorg, støtter, engasjerer og inspirerer.

Espiras barnesyn er selve hjertet i Espira-barnehagene og handler om vårt syn på barn og vår rolle som voksne i barnehagen.

Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.

I Espiras pedagogiske arbeid, og i de pedagogiske miljøene, bygger personalet på det barna er opptatt av og interesserte i. Alle barnehager skriver årsplan for det pedagogiske arbeidet. I tillegg synliggjør hver barnehage hvilke prosjekter, temaer og fagområder de jobber med i planer og dokumentasjon av arbeidet.

Felles for alle Espiras barnehager er at de følger Barnehageloven og Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Barnehageloven gir overordnede bestemmelser for tilbudet, mens rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens innhold og oppgaver.

Mat og måltid

I Espira er vi opptatt av at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper når det gjelder kosthold, hygiene, aktivitet og hvile. Mat og drikke som inntas i barnehagen utgjør en betydelig del av barns totale kosthold. Barnehagen har derfor stor påvirkning på barnas matvaner, kosthold og helse.

Dette ansvaret tar vi på alvor og vi har derfor mål om at alle barna i Espira Kunnskapsbarnehagen skal få:

- Alle måltider servert i barnehagen (frokost, lunsj og enkelt ettermiddagsmåltid)
- Tilbud om frukt/grønnsaker/bær til alle måltider
- Måltider med fokus på god stemning, samtaler og nysgjerrighet på mat/smak

Om barnehagen

Espira Myraskogen åpnet i 2007 og har plass til rundt 100 barn i aldersgruppen 0-6 år. Barnehagen ligger i naturskjønne omgivelser på Myra i Arendal kommune med idrettspark, Sam Eyde vgs. og Myra skole like i nærheten.

Espira Myraskogen er delt opp i 5 avdelinger, med flere fellesarealer fordelt både ute og inne. Avdelingene heter Slottetjenn (0-2 åringer), Soletjenn (0-2 åringer), Smedplasstjenn (2-3 åringer), Bergtjenn (3-6 åringer) og Stemmetjenn (3-6 åringer).

Faktaboks

- Åpningstid: kl. 06:30-17.00
- Åpent 12 mnd i året (sommerstengt to uker i juli)
- Fullkostbarnehage, mat tilberedt av kokk med fokus på sunn og variert mat
- Satsningsområde: Språk, realfag og bevegelse
- Sentral beliggenhet
- Førskolegruppe – SkoleEspira
- Stort attraktivt uteområde med multihus og grillhytte
- Umiddelbar nærhet til spennende skogsområder, idrettsarena, fotball- skøyte og sykkelbane
- Gymsal
- Ansatte i flere aldersgrupper og av begge kjønn, hvorav 50% pedagoger
- Miljøfyrtårnsertifisert
- Forskerfabrikken barnehage
- Spireportalen – digitalt verktøy med egen foreldre app
- Du finner barnehagen på Facebook – Espira Myraskogen Barnehage

KONTAKTINFO:

Styrer Jeanett Pedersen: 47 69 40 89

E-post: jeanett.pedersen@espira.no

Besøksadresse: Østensbuveien 137, 4849 Arendal

Stemmetjenn: 92 65 20 40

Bergtjenn: 92 64 29 67

Smedplasstjenn: 92 64 75 18

Soletjenn: 92 62 74 35

Slottetenn: 92 65 21 06

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.

Innhold og oppgaver i barnehagen

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående. Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Slik arbeider vi med barnehagens verdigrunnlag i praksis:

- Gir rom til at barna medvirker i egen hverdag ut ifra barnets alder og modenhet. Observasjon og samtaler med barna om hva de liker av aktiviteter og lek
- Løfter frem ulike nasjonaliteter og livssyn i barnehagen, ved for eksempel å markere nasjonaldager til barna som er representert i barnegruppen
- Alle barna deltar på felles markeringer av offisielle høytidsdager og andre markeringer. Dette gir barna felles erfaringer, og synliggjør verdien av et fellesskap
- Gir barna like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskap i alle aktiviteter i barnehagen
- Kildesorterer alt avfall, og inkluderer barna i denne prosessen og vi er også miljøtårnsertifisert
- Bruker naturen rundt oss flere dager i uken. Her setter vi fokus på en bærekraftig ferdsel i naturen for at barna skal forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden. For eksempel ved at vi plukker med oss søppel, og viser respekt for dyrelivet.

Livsmestring og helse

I rammeplanen står det at barnehagen skal ha en helsefremmende og forbyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages.

Slik arbeider vi forebyggende og helsefremmende:

- Barna vasker hendene med foreldre/foresatte når de kommer til barnehagen. Personalet gjennomfører ellers håndvask gjennom dagen
- "Retningslinjer for mat og måltider i barnehagen" - brosjyre fra helsedirektoratet. Vi har fokus på et sunt og variert kosthold, med frukt og grønt til alle måltider
- «Mobbing i barnehagen» - brosjyre fra Barne- og familiedepartementet brukes som et arbeidsdokument i barnehagen
- COS - Trygghetsirkelen
- Gutter og jenter får likt tilbud om aktiviteter, uavhengig av kjønn
- Barnehagen samarbeider med skoler, PPT, Pedagogisk fagteam, barnevernet og politiet ved behov
- Krenkelser, vold og seksuelle overgrep

Deler av personalgruppen har våren 2019 gjennomført kompetanseheving og opplæring i samtaleverktøyet «Kroppen er min!» Dette verktøyet skal alle førskolebarn gjennom, og utvalgte deler av programmet benyttes i samtale med alle barna. Hovedfokus for personalet er å skape gode relasjoner med alle barn, observere, foreldresamarbeid og samarbeid med instanser utenifra.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalets arbeid innen alle disse områdene.

Barnehagen skal ivareta barnas behov for omsorg

Personalet i barnehagen skal:

- ivareta barnas behov for fysisk omsorg, inkludert behov for ro og hvile
- legge til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre
- sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen
- møte alle barn med åpenhet, varme og interesse og vise omsorg for hvert enkelt barn
- være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet
- støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg
- bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for omsorg:

- Sette av tid til hvilestunder, soving, lesestunder og rolige aktiviteter etter behov
- Kontaktperson ved oppstart i barnehagen, og bytte av avdeling.
- Vi deler daglig barna i små grupper
- Vi bruker COS – trygghetssirkelen
- Selvstendighetstrening på alle avdelinger

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Personalet i barnehagen skal:

- organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek
- bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer
- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek
- observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser
- veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre
- være bevisst på og vurdere egen rolle og deltakelse i barnas lek
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken

Slik arbeider vi for å ivareta barnas behov for lek:

- Små grupper – tilrettelegge for vennskap og skjerme den gode leken
- Godt lekemiljø inne og ute – ryddige og oversiktlige lekesoner
- Barns medvirkning etter interesse, alder og modenhet. Lekemateriell er tilgjengelig for barna, og voksne er tilgjengelige støttespillere i barnas lek
- Voksne som tilfører nye elementer og materialer i lek
- Voksne med kompetanse og kunnskap om barns lek

- Planlegging, dokumentasjon, evaluering og refleksjon på bakgrunn av gode observasjoner

Barnehagen skal fremme danning

Personalet i barnehagen skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltagelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Slik arbeider vi for å fremme danning:

- Barna skal møte omsorgsfulle og trygge voksne som legger til rette for et inspirerende miljø
- Vi ser barnet som likeverdig i all samhandling, ved å være lyttende, anerkjennende og deltagende i barnas meningsskaping
- Vi er gode forbilder, vi sier takk, værsgod og venter på tur – høflighet.
- Aktiviteter i små grupper for å tilrettelegge for barnas medvirkning
- Felles markeringer for å bli kjent med ulike kulturer

Barnehagen skal fremme læring

Personalet i barnehagen skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter
- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem
- sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser

Slik arbeider vi for å fremme læring:

- Jobbe med prosjekter/temaer
- Jevnlig planlegging, refleksjon og evaluering i personalgruppen
- Deltakende voksne som benytter lek og hverdagssituasjoner til læring
- Observasjon og kartlegging av barnas interesse og behov
- Sette av god tid til lek og planlagte aktiviteter
- Skape inspirerende lekemiljøer som stimulerer barnas nysgjerrighet

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Personalet i barnehagen skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre

Slik arbeider vi for å fremme vennskap og fellesskap:

- Fellestid for alle barn på morgenen og ettermiddag - vi slår oss sammen og samarbeider på tvers av avdelingene
- Fokus på sosial kompetanse og det å ha gode venner, og det å være en god venn selv
- Forebygge mobbing - «Mobbing i barnehagen» - brosjyre fra Barne- og familiedepartementet
- Spirefredag hele våren - samarbeid og besøk for å bli kjent på de ulike avdelingene og med alle voksne i barnehagen
- Voksne som er gode forbilder og bruker anerkjennende kommunikasjon– Vi viser barna at vi er gode med hverandre
- Foreldresamarbeid - Daglig kommunikasjon, gjensidig informasjon og oppfølging
- Fokus på relasjonsbygging i smågrupper/lekegrupper. Der vi tar utgangspunkt i barnas interesser.
- Tilby ulike lekearenaer og utvide lekerepertoaret sammen med barna.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Personalet i barnehagen skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser

- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse

Slik arbeider vi for å fremme kommunikasjon og språk:

- Tegn til tale på alle avdelinger.
- Barna skal daglig oppleve eventyr, musikk og rim/regler og spill.
- Høytlesing – bøker tilgjengelige hele dagen både ute og inne og i planlagte lesestunder.
- TRAS og Alle med - kartleggingsverktøy av språk og sosialt samspill, samt Språk kompendiet: Språk i barnehagen – «mye mer enn bare prat» benyttes i planlegging og vurdering av språkarbeidet. Og Språk: skjema for egenvurdering – barnehagens arbeid med språk og språkmiljø, kartlegges på avdelingsnivå.
- Voksne er gode språklige rollemodeller som bruker benevnelse i alle situasjoner.
- Bokstaver og tall, rim og regler, og andre tekster og bilder henges opp i barnas høyde i ulike rom.

Barns medvirkning

Rammeplanen sier at barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Slik arbeider vi for å ivareta barns rett til medvirkning:

- Fange opp barnas uttrykk, kroppsspråk, ønsker og behov på alvor
- Barna skal oppleve at deres meninger og innspill betyr noe i fellesskapet
- Små grupper tilrettelegger for medvirkning
- Samtaler sammen med barna – hverdagssamtaler
- Personalet lager gode planer med bakgrunn i barnas interesser og behov. Gjennomføringen av planene er åpne for barnas innspill – det er barnas egen meningsskaping som er vårt fokus

Samarbeid med foreldrene

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene, jf. barnehageloven §§ 1 og 4. Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Slik arbeider vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

- Når barnet kommer i barnehagen forteller vi at det er godt å se barnet og det ønskes velkommen med navn. I denne samtalen får personalet kjennskap til om barnet har sovet godt, har spist frokost, eller om det er andre ting vi må kjenne til.
- Ved hentesituasjon forteller vi hvordan dagen har vært for barnet
- To foreldresamtaler i året hvor én er obligatorisk og én er frivillig
- To foreldremøter i året
- Markeringer der foreldrene er invitert
- Sommerfest med avslutning for skolespirene
- Felles møter med SU og FAU etter valget på høsten
- Faste SU og FAU møter

Overganger

Når barnet begynner i barnehagen

Rammeplanen sier at barnehagen, i samarbeid med foreldrene, skal legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet opplever tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Vi følger Espiras standard for tilvenning i barnehagen. Se vedlegg.

Overganger innad i barnehagen

Rammeplanen omtaler også overganger innad i barnehagen. Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn og personale når de bytter barnegruppe.

Vi følger Espiras standard for bytte av avdeling. Se vedlegg.

Overgang barnehage og skole

Ifølge rammeplanen skal barnehagen i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuell skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

Vi følger Espiras standard for de eldste barna i barnehagen, Skolespirene. Se vedlegg.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Ifølge rammeplanen skal barnehagen være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til medvirkning i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.

Slik arbeider vi for å sikre gode planleggingsprosesser:

- Involvere hele personalet, sette skriftlige mål for personalets arbeidsmåter og aktiviteter/opplegg
- Lage gode pedagogiske målbare mål
- Observante voksne og bruk av systematisk observasjon
- Møter på ulike arenaer – morgenmøte, avdelingsmøte, personalmøte og planleggingsdager. Sakslistene og referater

Vurdering

Rammeplanen sier at barnehagen jevnlig skal vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Espira BLIKK

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk. Vi kaller den Espira BLIKK. I Espira BLIKK vurderes de ansattes pedagogiske praksis og samspill med barna opp mot kjennetegn på kvalitet, utledet fra rammeplanen. Etter vurderingene setter barnehagene mål og tiltak for utviklingsområder.

Spireportalen

Gjennom det digitale verktøyet Spireportalen har Espira en digital plattform for planlegging og dokumentasjon av den pedagogiske virksomheten, samt for kommunikasjon med foreldre.

Slik arbeider vi for å sikre god vurderingspraksis:

- Personal som har kunnskap og gis mulighet til å skaffe seg mer kunnskap og kompetanse om barns utvikling og behov, didaktisk planlegging, systematisk observasjon og uformelle observasjoner. Personal som bruker rammeplanen og andre dokumenter aktivt
- Veiledning av personal og utviklingssamtaler med individuelle mål

- Evaluering av månedsplaner – alle i personalet er med og deltar og reflekterer over hvorvidt vi har nådd mål og justerer ut ifra det
- Vi evaluerer og justerer planer og praksis i avdelingsmøter, ledermøter, pedagogmøter, personalmøter og planleggingsdager
- Utgangspunktet i vurdering skal være barns trivsel og utvikling
- Utfra brukerundersøkelse, beste praksis (klimamåling av arbeidsmiljø) og resultater fra Espira BLIKK lager vi skriftlige planer sammen med hele personalet. Vi justerer det vi må bli bedre på og jobber videre med det som fungerer.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

Rammeplanen sier at barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.

Slik sørger vi for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte:

- Vi skal tilrettelegge for barnet slik at det kan delta i hverdagen og inngå i fellesskapet
- Samarbeid med foreldre og ulike instanser
- Observasjon, oppfølging og ansvarsfordeling
- Opplæring og veiledning av personell

Barnehagens arbeidsmåter, progresjon og barnehagens digitale praksis

Ifølge rammeplanen skal barnehagens arbeidsmåter ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og danning og gi barn mulighet for medvirkning. Barnehagen skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljøet.

Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn.

Espiras satsinger på de yngste og de eldste barna

Espira har egne satsinger for de eldste barna, skolespirene, og for tilvenning av de yngste barna, småspirene.

Småspirene

En trygg start er fundamentet for en god barnehagetid. I Espira skal vi gi barn og foreldre en god oppstart og tilvenningstid i barnehagen.

Omsorg, trygghet, tilknytning, godt foreldresamarbeid og barnets beste står i sentrum for tilvenningstiden. Vi skal gjøre vårt beste for at alle barn og familier starter barnehagelivet på en god måte.

Skolespira

I Espira skal barna få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen. De skal møte arbeidsmåter og få erfaringer som er tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Alle Espiras barnehager har en ansatt med særlig ansvar for skolespira-tilbudet. Denne ansatte deltar også i nettverk med andre skolespira-ansvarlige i Espira, der de utveksler kunnskap og erfaringer og lærer av hverandre.

I skolespiregruppa skal barna også bli kjent med skolen og hva som venter dem slik at overgangen til skolen blir trygg og god. Alle våre barnehager samarbeider med skolene barna skal begynne på.

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de yngste barna (Småspirene) i barnehagen:

Det er store variasjoner på barna og vi må ta hensyn til det individuelle barnet og dets utvikling. De minste barna trenger omsorg og trygghet, emosjonelt tilgjengelige voksne som er sensitive og setter barnas behov i fokus. De lærer gjennom hele seg og kroppen. Lekene er preget av parallell lek.

- Fysisk miljø med bevegelsesmoduler, sklie, sanseaktiviteter (vannlek, utforske lukter og smaker, ulike strukturer o.l.), ukentlige turer med lek og utforskende aktivitet i skogen. Gi barna mulighet til å bevege seg i ulendt terreng.
- Høytlesning, sang og musikk, rim og regler, eventyr, tilgjengelige pekebøker og bruk av konkrete
- Tegn til tale
- "Jeg kan selv" – selvstendighet (drikke av kopp, smøre selv, klatre opp på stolen, kle på seg).
- Bruker trygghetssirkelen – COS

Slik arbeider vi for å sikre progresjon for de mellomste barna i barnehagen:

De mellomste barna vil bestemme mer og klare mer selv, de begynner å gå fra parallell lek til begynnende rollelek og velge hvem de vil leke med. De er mer selvstendige og vil klare bedre å velge og styre leken sammen med andre barn. De har behov for et godt og variert språkmiljø. Barna utforskende og har en stor vitetrang. De har behov for å bevege seg og få mestringserfaring med hele kroppen

- Ukentlige turer i skogen med lek, bevegelse og utforskningsaktiviteter
- Bibliotek, lekekasser med bilder som viser innhold, alfabetet og tall, geometriske former. Utforskende aktiviteter: sammenligninger, sortering og kategorisering.

- Bruker daglig rim, regler, sang og eventyr
- Lekesoner med ulike leker/materiell, øve og være i sone og lek over tid

Slik arbeider vi for sikre progresjon for de eldste barna (Skolespirene) i barnehagen:

De eldste barna har et godt utviklet språk med variasjoner, og kan uttrykke seg i forhold til behov og meninger. De har nå blitt mer selvstendig og klarer mye selv. De eldste barna kan være i lek over tid og velge leken sin selv. Barna er opptatt av venner. Vennskap og inkludering er viktig for barna. Barna har fremdeles stort behov for å bruke kroppen, men trenger ro til å være i andre aktiviteter. Lek og bevegelse er sentral som aktivitet og læringsarena.

- Skolespire gruppe som går ukentlige turer i skogen og turer i nærmiljøet
- Bruker trygghetssirkelen – COS.
- Prosjektarbeid – forberede, gjennomføre og evaluere
- Godt samarbeid mellom skole – barnehage – hjem og andre barnehager - planlagte fastsatte møter og besøk mellom barnehage og skole i nærmiljøet
- Får utdelt eget skolespireutstyr som sekk, penal og skrivebok
- Selvstendighet: barna tar vare på sine egne ting og fellesutstyr.(skolespireutstyr, klær og lekegjensander)
- Obligatoriske foreldresamtaler på våren
- Støttende og veiledende voksne i konfliktløsning og i sosiale samhandlinger - Øve på å vente på tur, regulerer følelser, inngå kompromisser og bli enige. Dele, hjelpe, følge regler. Selvhevdelse, og kunne ytre sine meninger
- Forebygge mobbing – Mobbing i barnehagen – hefte fra barne- og familiedepartement

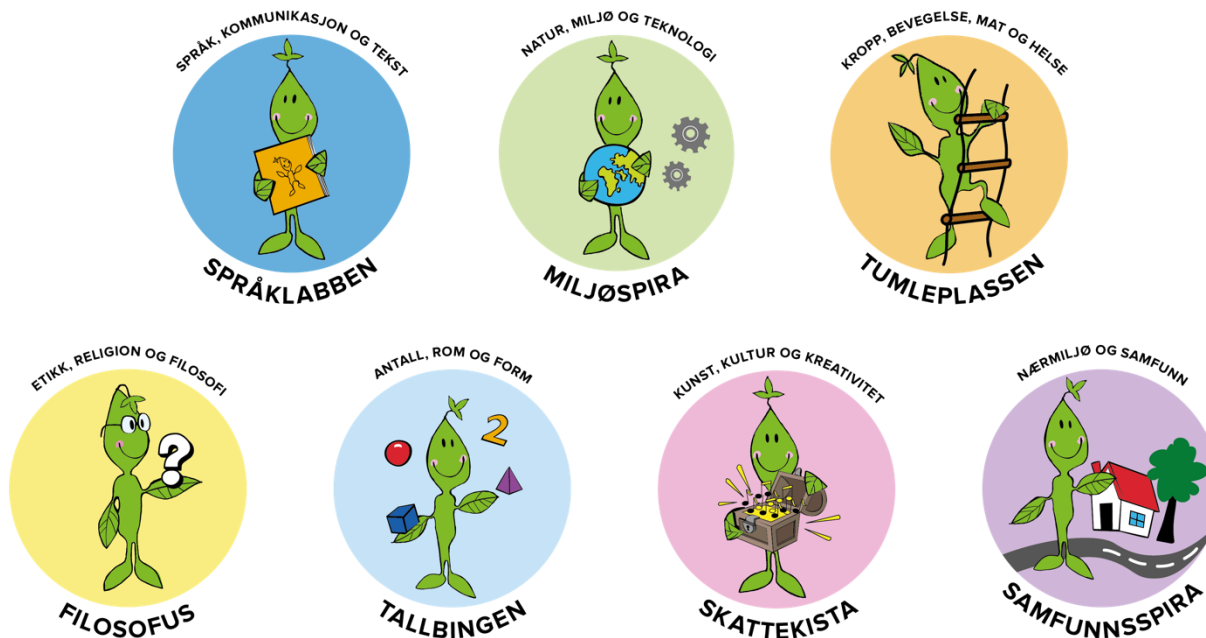

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Ifølge rammeplanen skal barnehagen se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene i rammeplanen tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Spirene

De ulike «Spirene» i Espira representerer alle fagområdene i rammeplanen. I Espira ser vi fagområdene i sammenheng. Vi jobber helhetlig, tverrfaglig og ofte tema- eller prosjektbasert med alle fagområdene.

Espiras satsingsområder

Espira har tre satsingsområder: **Språk, realfag og bevegelse**. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Slik arbeider vi med fagområdene og satsingsområdene i år:

- Vi bruker lekEspira fagkort bok med beskrivelse av hvilke fagområder man berører.
- Vi bruker aktivt Rammeplanen i planene våre i forhold til hvilke mål vi har for voksne og barn
- Jevnlig evaluering, oppfølging og ansvarsfordeling
- Fokus på relasjoner mellom voksen-barn på planleggingsdager, i personal- og avdelingsmøte med mål på individnivå

Vedlegg

Espiras standard for når barnet begynner i barnehagen

Målsettingen med Småspirestandarden er at alle barn som begynner i Espiras barnehager får en god start i barnehagen. Småspirestandarden omfatter tre faser:

- Før barnet starter i barnehagen
- De første dagene i barnehagen
- Oppfølging av tilvenningsperioden etter 2-8 uker

Småspirestandarden følges av maler for velkomstbrev til foreldre og skjema for oppstartsamtale og oppfølgingssamtale etter 2-8 uker.

Fase 1 - Før barnet begynner i barnehagen

- Foreldre skal få tilbudsbrev i mappe med brosjyremateriell.
- Når plassen er akseptert etableres kontakt med foreldrene.
- Velkomstbrev sendes til foreldrene i god tid før oppstart
- Alle barn skal få tilbud om å besøke barnehagen før oppstart.
- Det skal avholdes et felles foreldremøte eller en foreldresamtale før oppstart, for eksempel tidlig i juni

Fase 2 - De første dagene

- En avtalt kontaktperson tar imot barnet og foreldrene de første dagene, og sørger for at barnet gradvis blir kjent med flere barn og voksne.
- Foreldrene tilbys oppstartsamtale senest etter en uke, dersom denne ikke er avholdt før oppstart
- Lengde og tidspunkt for tilvenning skal avtales og justeres i dialog med foreldrene med bakgrunn i barnets behov. Foreldrene skal minimum være tilstede sammen med barnet i 3-5 dager.
- Foreldrene tar seg av de daglige rutinene med sitt barn i starten (mat, bleieskift, påkledning osv.) Personalet nærmer seg gradvis.
- Personalet skal være sensitive mot barnets behov og gi barnet den støtten det trenger.
- Personalet skal være imøtekomende.
- Personalet skal sørge for en god struktur, organisering og forutsigbarhet gjennom fast dagsrytme og faste aktiviteter.
- Barnehagen legger til rette for at barnet blir kjent med mindre grupper av barn om gangen.

Fase 3 - Oppfølging av tilvenningsperioden

- Tilvenningsperioden vil i de fleste tilfeller regnes som avsluttet etter 2-8 uker.
- Personalet skal invitere til løpende dialog og tilbakemeldinger fra foreldrene underveis i tilvenningsperioden.
- Barnehagen skal gjennomføre en oppfølgingssamtale 2-8 uker med foreldrene etter barnets oppstart i barnehagen.

Espiras standard for når barnet bytter avdeling

- Det skal tas en velbegrunnet beslutning, i dialog med foreldrene, om barnets overgang
- Når beslutningen er tatt skal foreldrene få tilbud om en overføringssamtale før oppstart på ny avdeling.
- Barnet skal få tid til å besøke ny avdeling før oppstart.
- Barnets garderobeplass skal være klargjort til barnets første dag på ny avdeling.
- Relevant informasjon om barnet overføres mellom avdelinger.
- Det avtales en kontaktperson for barnet og foreldrene i forbindelse med overgangen.
- Kontaktpersonen støtter barnet i å etablere trygge og gode relasjoner, samt sørger for at foreldrene får nødvendig informasjon i overgangsperioden.

**Ordet «avdeling» er valgt fordi det er denne måten flest barnehager i Espira organiserer seg på. Standarden gjelder uansett organiseringsform.*

Skolespira-standarden

Gjennom meningsfylte prosjekter og aktiviteter skal skolespirene få et fantastisk siste år i barnehagen. De skal få de beste forutsetningene for livslang læring og oppleve sammenheng i overgangen mellom barnehage og skole.

Espiras barnesyn skal prege arbeidet i skolespira:

«Barn er fylt av fantastiske evner og egenskaper. De søker hele tiden å skape mening i samhandling med omverdenen. Barna i våre barnehager skal oppleve oss som deltakere i meningsskapingen i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø.»

Rammer for skolespira:

- minimum 6 timer til skolespireaktiviteter hver uke
- en pedagog har ansvar for organisering og gjennomføring i barnehagen
- deltagelse i skolespira-nettverk for ansvarlig pedagog
- minimum 3 ganger pr. år
- etablering av kontakt med skolen(e)

